

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 276/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. S., P., zastúpeného advokátom JUDr. Š. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 554/06-199 zo 6. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. L. S. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2007 doručená sťažnosť JUDr. L. S., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Š. K., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k.

6 Co 554/06-199 zo 6. marca 2007. Na výzvu ústavného súdu sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil 26. novembra 2007 o kópiu namietaného rozhodnutia.

Sťažovateľ je žalobcom v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 191/97 o zaplatenie 383 664 Sk s príslušenstvom. V tejto veci sťažovateľ požiadal okresný súd o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okresný súd uznesením č. k. 12 C 191/97-164 z 21. augusta 2006 jeho žiadosti nevyhovel, pretože dospel k záveru, že sťažovateľom predložené údaje o majetkových pomeroch neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a súdny poplatok za dovolanie v sume 46 032 Sk je sťažovateľ schopný uhradiť.

V odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ namietal, že okresný súd nevezal do úvahy, že je síce živnostník, t. j. že je držiteľom živnostenského oprávnenia, ale nepodniká, a teda zo živnostenskej činnosti nemá žiadny príjem. V spoločnej domácnosti žije s manželkou a 14-ročnou dcérou. Náklady na domácnosť hradí jeho manželka, ktorej mesačný príjem tvorí celkový príjem domácnosti a je približne 10 000 Sk, niekoľko tisíc korún mesačne je potrebných aj na zabezpečenie potrieb ich dcéry. Ostatné náklady uhrádzajú z pôžičky. Sťažovateľ poprel bezpodielové spoluvlastníctvo k bytu a uviedol, že vlastníkom bytu je P., on je len nájomcom. Nevlastní automobil ani žiadnu hnutelnú vec, ktorú by bolo možné považovať za luxus. Daňové priznania za roky 2004 a 2005 okresnému súdu nepredložil, pretože nebol povinný ich podať, keďže jeho príjem za tieto roky bol nižší ako 43 000 Sk.

Sťažovateľ uviedol, že jeho pomery objektívne neumožňujú zaplatenie súdneho poplatku. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal jeho argumentáciou, že nemohol predložiť okresným súdom požadované daňové priznania, pretože ich nepodal daňovému úradu z toho dôvodu, že jeho príjem bol nižší ako 43 000 Sk, a nebral do úvahy iné doklady, ktoré predložil na preukázanie svojich majetkových pomerov. Poukázal tiež na ustanovenie § 138 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého môže súd kedykoľvek za konania odňať priznané oslobodenie aj so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia preukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

Podľa názoru sťažovateľa okresný súd aj krajský súd v jeho veci nesprávne aplikovali ustanovenie § 138 OSP a postupovali ústavne nekonformným spôsobom, čím porušili jeho právo na prístup k súdu. V sťažnosti uviedol: „*Sťažovateľ má za to, že predložil údaje o svojich majetkových pomeroch, ktorými preukázal svoje majetkové pomery tak, aby bol oslobodený od platenia súdneho poplatku. Z objektívnych príčin nemohol predložiť daňové priznania, o ktoré ho žiadal súd, čo aj vysvetlil, napriek tomu to súd nezobral do úvahy a striktnne sa pridržiaval predloženia daňových priznaní, ktorých požiadavka predloženia nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu.*“

Preto sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo JUDr. L. S. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave č. k. 6 Co 554/06-199 zo dňa 6. marca 2007 bolo porušené.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 554/06-199 zo dňa 6. marca 2007 Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť JUDr. L. S. náhradu trov konania na účet JUDr. Š. K., advokáta so sídlom K. vedený v T., a. s., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ namieta, že uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, mu bolo odňaté právo konať pred súdom, pretože mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov napriek tomu, že osvedčil splnenie podmienok na tento postup.

Krajský súd uznesením rozhodol o procesnom návrhu sťažovateľa, jeho rozhodnutím sa však konanie v tejto veci neskončilo, a preto ním priamo nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Takým postupom by bolo zastavenie súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, ak by k nemu došlo v rozpore s podmienkami ustanovenými zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Proti zastaveniu súdneho konania má sťažovateľ možnosť podať odvolanie, ako aj dovolanie podľa § 236 v spojení s § 237 písm. f) OSP z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, ktorého vyčerpanie ústavný súd v takýchto prípadoch vyžaduje ako podmienku na konanie o sťažnosti (pozri napr. II. ÚS 190/02, II. ÚS 51/05, II. ÚS 46/05, II. ÚS 239/05). Zo sťažnosti ani po jej doplnení nevyplýva, že sťažovateľ vyčerpal všetky účinné právne prostriedky na ochranu svojich základných práv a slobôd.

Pretože sťažovateľ má možnosť podať proti rozhodnutiu o zastavení konania dovolanie, ktoré ústavný súd považuje za účinný opravný prostriedok na ochranu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, o ktorom rozhoduje všeobecný súd, ústavný súd odmietol jeho sťažnosť pri predbežnom prerokovaní pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2007